

forleden, ses af, hvorledes Indskuddene i Sparekasserne er vokset i disse tre Krigs-aar. Indskuddene har i de tre sidste Sparekasseregnskabsaar været $45\frac{1}{2}$ Mill., 90 Mill. og 130 Mill. Kr. Hvis vi nu vilde foretage en Udregning, en Sandsynlighedsregning, for at finde, hvorfra disse Penge kom, og i hvilket Forhold Grupperne indenfor vort Samfund har været i Stand til at indskyde de enorme Summer i Sparekasserne — det er for det sidste Aar en Sum, som er $6\frac{1}{2}$ Gang saa stor, som Sparekassernes Indskud var i det sidste Aar forud for Verdenskrigen —, vil vi sikkert komme til det Resultat, at det overvejende er Godsejerne og Bondestanden for Landdistrikterne, for Provinsens Vedkommende, der har været i Stand til at sætte disse enorme Summer i Sparekasserne. Hvis vi gaar ud fra, at der for de københavnske Sparekassers Vedkommende i det sidste Regnskabsaar har været en procentvis lignende Tilførsel af Penge som i det foregaaende Aar — det vil sige $\frac{1}{6}$ af hele Summen —, faar vi det Resultat, at der for alle Provinsers Vedkommende er indsat 108 Mill. Kr. Hvis vi vil gøre det Tankeeksperiment at antage, hvad naturligvis ikke er rigtigt, at det udelukkende er Landbruget, som har sat Penge i Sparekassen, medens derimod de andre næringsdrivende har haft andre Steder at sætte deres Penge hen, og hvis vi endvidere rent tankemæssigt gaar ud fra, at Pengene er satte ind i Forhold til Hartkornet, er det muligt at komme til et Sandsynlighedsresultat angaaende de Indskud, der er gjorte af de forskellige Samfundsklasser. Vi har her i Landet 2,000 Godsejere med tilsammen med et rundt Tal 50,000 Tdr. Hartkorn, og vi har 70,000 Bønder med tilsammen 170,000 Tdr. Hartkorn og ca. 200,000 Husmænd med tilsammen 50,000 Tdr. Hartkorn; Forholdstallene med Hensyn til Hartkornet bliver altsaa 5, 17 og 5, det vil sige 27 i alt. Deler vi 108 Millioner hermed, kommer vi til et Tal paa 4 Millioner. De 2,000 Godsejere faar da af de 108 Millioner i alt 20 Millioner; de 70,000 Bønder faar med et rundt Tal 70 Millioner, og de 200,000 Husmænd faar, atter med et rundt Tal, 20 Millioner. Det vil igen sige, at Gennemsnitstallet, som man kan antage, at

hver enkelt Repræsentant for disse Grupper kunde sætte ind i Sparekassen, bliver henholdsvis 10,000 Kr., 1,000 Kr. og 100 Kr. Naturligvis er jeg ikke blind for, at disse Tal som absolutte Tal er ganske forkerte, det er en given Ting, men det udelukker ikke, at der er en relativ Vejledning i disse Tal, og hvis det kan gøres op, vil man ogsaa nok faa at se, at det vil stemme, at medens den enkelte Husmand gennemsnitlig kun har været i Stand til at faa en ganske ringe Sum tilovers, har hver enkelt Gaardmand gennemsnitlig faaet en betydelig Sum tilovers, saaledes som jeg nævned, omkring ved 1,000 Kr. og i Forhold dertil Godsejerne en Sum, der er gennemsnitlig en halv Snes Gange saa stor. Det vil altsaa sige, at disse Tal antyder, at Landbostanden og i ganske særlig Grad den Landbostand, som gik fra Gaardene for 100 Aar siden, nemlig Godsejerstanden, har været i Stand til at afse overordentlige Summer til at sætte i Sparekassen, et Vidnesbyrd om de overordentlig gode Tider, vi har haft for vort Samfunds Overklasse. Dertil kommer, at medens man for et Aarhundrede siden havde et Regeringssystem, ifølge hvilket man ikke en Gang kunde modtage en politisk Vejledning som den, der nu gives af det nye Højre gennem dets Organ „Vort Land“, har vi i Øjeblikket et Regeringssystem, der er fuldkommen parlamentarisk, og en Grundlov, som, naar vi nu skal gaa til Valg — og det lader jo til, at alle politiske Partiers Ordførere er meget ivrige for at komme til Valg —, har den Egen-skab, at der er fuldkommen lige Ret for rig og fattig, for Mand og Kvinde, saaledes at den Rigsdag, der fremgaar af det første Valg, vil blive en Rigsdag, som er et nogenlunde fulgyldigt Udtryk for de politiske Strømninger i vort Land, og hvis den ikke bliver et fulgyldigt Udtryk derfor, maa det politiske Ansvar i saa Henseende lægges over paa Venstre, hvis dette Parti ikke vil gøre et Tilbud om en Reform af Valgloven, saaledes at Valgloven ved sine Bestemmelser nøje kommer til at svare til, hvad der var Hensigten med Grundloven, nemlig at det skulde være en Grundlov, hvor der var fuldkommen lige Valgret til alle Sider.

Man maa derfor spørge sig selv: Hvad